

St 2373.

Polna

vármegye

Simontornyai

járás

Nagyszekegy

~~(1871)~~ jegyzőség

Közigazgatási tájékoztató lap

Nagyszekegy -

nagy ~~(1871)~~ község közérdekű viszonyairól.

I. A község általános leírása.

A) A község történeti leírása.

1. A község keletkezésére, fejlődésére, esetleg elpusztulására és újra felépülésére vonatkozó adatok. A község a múltban melyik vármegyéhez tartozott és onnan mikor kebeleztetett át? Volt-e és mi a korábbi vagy történeti neve, hivatalos nevén kívül más használatos neve, esetleg mi a nemzetiségi neve? Település esetén kik és honnan jöttek a községbe?

*Nagyszekegy község szekegy telepesek által alapított, a XV. sz. sz. században. Lakócai a lakócsy féle szabadságharc idején ki-
pusztultak s ez időtől fogva, lassankint német lakosság szü-
veléssel be. vármegyei arouban 17. század idejében Hessei Hansel-
völ jöttek. -*

A községnek hivatalos nevéu kívül más neve nincsen.

2. Területváltozások, határrész (puszta) átcsatolások; községegyesítés, beolvadás vagy kiválás történt-e 1871. óta, mikor és mily körülmények között? (A vonatkozó hivatalos adatok, rendelet száma, közlendők.)

1871-óta átcsatolás, beolvadás nem történt. -

Köztudomás szerint minő elpusztult falvak feküdtek egykor a község határán. (Rendszerint a dűlő-nevek vagy a községbe olvadt puszták neve alapján.)

Urbéres község

3. A község jellege 1848 előtt a telekkönyvi-és urbéri adatok szerint (város, mezőváros, szabad vagy urbéres község stb.)

Nagyszekegy község

4. A község jellege 1871. után. E tekintetben voltak-e szervezeti változások (átalakulás, visszafejlődés).

Dnálló anyakönyvi terület volt.

5. Anyakönyvi szervezeti változások. A község melyik területhez tartozott, mikor történt a változás és mily rendelet alapján (az anyakönyvi feljegyzések szerint).

Nincsnek.

6. Vannak-e a község életében és szervezetében eredeti és különös (máshol nem található) intézmények, említésreméltó események, leletek? (a köztudomás vagy monografiák szerint).

B) A község földrajzi leírása.

1. A község (falu) és határának fekvése (a szomszéd falvaknak és távolságuknak megjelölésével).

A község észak-déli irányban húzódik. Lévornut-lőrinczi községtől 6,95 km. Híscs községtől 5,53 km. Kis-székelytől 3,80 km. Udvari községtől 7,26 km. —
 Úrdobozád községtől 10,78 km.

A község határa síkság, dombos vagy hegyes vidék, erdős vidék-e?

A község dombos, részben erdős

A község magaslatai és vizei (folyó, patak, tó, nagyobb mocsarak).

Magyobb magaslatok nincsenek. Folyó: sík, tó: nincsenek

2. A község területének nagysága:

Művelési ágak szerint:

6381 — kat. hold (birtokivék adatai alapján).
 2963 k. hold szántó, 381 k. hold rét (kaszáló),
 286 k. hold szőlő (beültetett), 781 k. hold
 legelő, 1661 k. hold erdő, 2 k. hold
 nádas, 235 k. hold terméketlen (ut, szikla, homok,
 mocsár, kőbánya).

3. Tartoznak-e a községhez önálló puszták vagy havasok (külön kataszteri részlet alatt felvett területek) és mi a nevük?

Nem tartoznak. —

Vannak-e a község határával össze nem függő határrészek, hol, mily név alatt és mekkora a terjedelmük?

nincsenek. —

4. Vannak-e a békekötés folytán elszakított részek és ideiglenesen a község hatósága alá helyezett idegen határrészek, melyik községből valók és mily terjedelműek (kataszteri, esetleg más adatok alapján)?

nincsenek. —

A község vázlatos térképe csatolva ..... db
 nincs csatolva.

C) A község népességi viszonyai.

1. Mennyi a község lakossága?

A lakosság megoszlása, vallás szerint:

1937 lélek.
 20 r. kath., — g. kath., 1909 ref.,
 — ág. h. ev., 8 izr., — egyéb
 nemzetiség szerint: 120 magyar, 1817 német, — tót,
 — rutén, — oláh, — horvát,
 — egyéb.

2. A lakosság elhelyezkedése általánosságban, (belterületen, tanyákon vagy felváltva; lélekszám szerint megjelölve).

belterületen 1907, pusztán 30

Vannak-e népesebb lakott helyek, telepek; a falutól milyen távol és mennyi a lélekszámuk?

nincsenek

3. A népesség zömének foglalkozása (földmivelés, ipar, bányászat, földmivelési vagy ipari napszám-kereseti stb.).

földművelés

4. Hány ház és hány lakásrész van a községben a házadózási adatok szerint, külön feltüntetve az egyes pusztákat, különálló vagy odaosztott területeket.

441 ház Csillagmájov pusztán 4 lakásrész

A községben levő állami és más középületek.

Községkara, ref. népiskola, községi óvoda. —

II. A község szervezete, beosztása és közérdekü viszonyai.

A) Községi szervezet.

1. Elöljárók.

(Nem névszerint töltendő ki.)

Rendszeres tisztviselők és alkalmazottak.

(Kisközségben csak a székhely község lapján kell kitölteni.)

Napidíjas irodai alkalmazottak: _____

Szegődményes alkalmazottak: _____

A jegyzőség székhelye és távolsága: _____ km.

2. A községi képviselőtestület létszáma: _____

Községi képviselő-választókerületek száma, elnevezése, hány tagot választ.

3. Meg van-e bízva a község gyámhatósági hatáskörrel. Van-e gyámpénztára?

B) Általános közigazgatási beosztás.

4. A vármegye székhelye és annak távolsága. (a község központjától, távolsági térkép adatai: szerint járható útvonalon):

A járás székhelye és távolsága: (ugyanagy) Országgyűlési (nemzetgyűlési) választókerület székhelye és távolsága:

Törvényhatósági bizottsági választókerület székhelye és távolsága:

C) Rendészeti igazgatás.

5. A csendőrség és folyamőrség székhelye és távolsága:

Van-e a községnek rendőri őrszemélyzete és hány tagból áll?

Van-e a községben toloncállomás?

Fel van-e ruházva az előjáróság cselédügyi bíraskodással (1876: XIII. t.-c.; 1907: XLV. t.-c.)

6. A községi tűzoltóság szervezete:

7. Van-e a községnek jóváhagyott szabályozási terve?

Van-e járdalerakási szabályrendelete?

Bíró. Törvény- (másod-) bíró. 1-1, 6 esküdt,
(tanácsbeli). Pénztárnok. Közgyám 1-1
2 jegyző, _____ segédjegyző, 1 kor orvos
_____ állatorvos, 1 irodai alkalmazott,
_____ pénztári alkalmazott, _____ egyéb alkalmazott (utbiztos stb.)

2 kisbíró (küldönc), 2 bába,
4 éjjeli őr és _____ gazdasági alkalmazott.

_____ km.

12 virilista, 12 választott tag, 3 pót tag

Székely A község 1 választókerületet alkot.
nincs —

Szekszárd 36 km. — km.
Szönke 15-58 — km.
Szönke 15-58 km,
Székely — km.

Székely — km.

Van, _____ tag. Nincs.

Van. Nincs.

nincs. —

Hivatásos, önkéntes, (gyári stb.) tűzoltóság 40 tag.
Kötelezett tűzoltóság.

Van. Nincs.

Van. Nincs.

D) Szociális igazgatás.

8. Kórorvos székhelye és annak távolsága:

Szecsény km.

Hány magánorvos lakik a községben:

ketto

Községi bábák száma:

—

Körbába lakóhelye és annak távolsága:

km.

Okleveles magánbábák száma:

egy

helyben

km.

Legközelebbi gyógyszertár hol van és milyen távol?

Szekszárd 36

km.

Legközelebbi kórház hol van és milyen távol?

Van-e szegényház vagy más jóléti intézmény?
(Árvaház, gyermekmenhely telep)

Van ..... szegényház ..... Nincs.

9. A gondozott szegények száma:

..... intézeti ápolásban, *1/egy* magán ápolásban.

Elhagyott gyermekek száma?

nincs

gyermek.

10. Milyen a község ivóvíze?

jó

Van-e ártézi kutja vagy vízvezetéke?

Kutviz, folyóvíz, egészséges, ártalmatlan, jó.

kutviz, jó

Van-e csatornázása?

nincs

11. Korcsmák és vendéglők száma?

4

korcsma, ... vendéglő, *1* kávéház.

Van-e szálloda, fogadó és hány?

egy egy

Van-e községben közfürdő?

nincs

12. Van-e a község határában gyógyfürdő,
üdülő vagy nyaraló-telep és milyen távolságra?

nincs

A fürdőtelep gyógyfürdővé van-e nyilvánítva?

/

E) Törvénykezési beosztás.

13. Kir. törvényszék székhelye és távolsága:

Szekszárd 36 km.

Kir. járásbírószék székhelye és távolsága?

Gyönk

15.58 km.

F) Pénzügyi beosztás.

14. Kir. pénzügyigazgatóság székhelye és távolsága:

Szekszárd 36 km.

Kir. adóhivatal székhelye és távolsága:

Gyönk

15.58 km.

Kir. pénzügyőri szakasz, vámórs, vámórségi
kirendeltség, székhelye és távolsága:

Pénzügyi szakasz. Simontornya 16.81 km.

Kataszteri felmérési felügyelőség székhelye és
távolsága:

Pécs 143

km.

III. Közművelődési viszonyok.

A) Közoktatásügy.

1. Hány és milyen jellegű és fokozatu népiskola van a községben, (megjelölve a tantermek és tanerők számát: állami, közs., felekezeti isk., elemi, felsőbb népisk., polgári iskola stb.)

Ref. elemi népiskola, 3 tantermes 3 tanerővel
Községi óvoda 1 tantermes 1 tanerővel. —

2. Középiszkolák vagy más szakiskolák (iparostanociskola, g.mn., reálgimn., reál iskola stb.) Azok jellege, tantermek és a tanerők száma:

/

Községi óvoda, 1 tanerő

3. Óvodák jellege, száma és tanereje:

Nyári menedékház van-e?

4. Testnevelés szervezete. Levente egyesületek:

Levente egyesület 1 van

5. Kir. tanfelügyelőség székhelye és annak távolsága:

Székhely 36

km.

B) Vallásügy.

6. Vannak-e a községben anyaegyházak és milyenek? Ha a község fiókegyházat alkot, hol van az anyaegyház és mily távol (bevett és elismert felekezetek szerint sorolandó fel.) A községbeli egyházak melyik püspökséghez, illetőleg egyházkerülethez tartoznak:

Ref. egyház (németajku)

Ref. egyház (magyarajku)

Budapesti püspökség, dunamelléki egyházkerület

Izraelita anyakönyvi kerület székhelye és távolsága:

Székely 9-10 km.

7. Van-e a községnek kegyuri joga, vagy Canonica visitation alapuló, vagy a hívők helyett átvállalt kötelezettsége és mily teherrel jár?

nincs. —

8. Az egyházi adózás rendszere. Felekezetek szerint: (párber és egyénenkint időről-időre kivetett adó stb.)

egyénenkint kivetett adó

Milyen egyházi szervezetek vannak még a községben? (Bevett és elismert felekezetek szerint.)

/

9. Van-e r. kath. egyháztanács? Esetleg az egyházközség ügyeit az iskolaszék vagy a képviselőtestület intézi-e.

nincs

C) Kulturális intézmények.

10. Muzeum, könyvtár vagy hasonló intézmény?

/

11. Műemlék, természeti emlékszobor, honvédemlék vagy elesett hősök emléke?

Hősök emléke

12. Van-e állandó vagy időszakos színház, műkedvelő előadások stb. Mozgóképek.

nincs. —

Kulturális egyesületek.

13. Gazdakör, kaszinó, dalosegylet, munkás-egylet, egyéb kulturális egyesületek (névszerint felsorolva.)

Iparoskör és polgári olvasókör. —

IV. Forgalmi és gazdasági viszonyok és igazgatás.

A) Közlekedésügy.

1. A község forgalmi helyzete. Fő közlekedési vonala (országút, megyei út, annak elnevezése, esetleg a községtől való távolsága). A község határában fekvő hidak, kompok, révek stb.

A község fő utvonala a sárszentlőrinci - hely - felekezeli törvényhatósági út.
Nagyobb hidak nincsenek.

2. Vasúti összeköttetése, fő- vagy mellékvonalak, van-e vasúti állomása, mi az elnevezése, megállóhelye, marha és egyéb rakodóhelye? Ipari és kisvasutak. Közúti vasutak.

Vonal Budapest - Gyöngyös, vasúti állom. Püskéshegy, marha és egyéb rakodóhely Püskés

Hajóösszeköttetés, a község mentén vagy attól mily távolságra, melyik folyón, hol a hajó állomás?

nincs.

Van-e posta, távirda, távbeszélő állomása?

Távirda és telefonállomás helyben.

3. Melyik községi közlekedési útvonalhoz járul hozzá a község?

Községi (közúti) utak hossza?

Van-e kövezet-vámszedési joga.

Igen. — Nem.

B) Földművelésügy.

4. Birtokviszonyok. Nagybirtokok (1000 holdon felül) száma és terjedelme tulajdonosok szerint. Középbirtokok száma és terjedelme. (100—1000 hold) Kis és törpebirtokok átlagos kiterjedése. A község gazdasági jellege a lakosság zömének foglalkozása szerint:

mező- vagy erdőgazdaság, szőlőművelés, kertészet stb.

5. Művelési rendszer. Van-e nyomásos gazdálkodás. Szervezve van-e a birtokossági tanács?

Gróf Winyoffen Simon 2.000 kat. hold.

Van-e közös legelő? Hány és mily terjedelmű?

Igen. 716 kat. hold.

Van-e külön szervezete (legeltetési társulat)?

Igen. —

Van-e legelő-rendtartás?

Igen. —

Van-e közös erdő? Van-e szervezete?

Igen. —

Erdőgondnokság székhelye és annak távolsága.

Erdőgondn. 36 km.

Van-e hegyközség, hány és mily terjedelmű, (elnevezésük szerint) és melyik borvidékhez tartozik.

nincs

6. Van-e községi faiskola, mily terjedelmű?

Igen 2 kat hold

Be van-e ültetve?

Igen.

7. *Vízrendező és hasznosító társulat.* Annak székhelye. Vannak-e vízhasználatok (malom stb. vagy más ármentesítő intézmények és milyen)?

Az illetékes kultur- vagy folyammérnökség székhelye:

8. *Állattenyésztési viszonyok.* Állatok száma: a tenyészállatok száma,

uralkodó tenyésztési irány:

Kőrallatorvos székhelye és annak távolsága.

nincs

Székesfehérvár 80 km.

146 lo, 1242 szarvasmarha,

1100 sertés, 1223 juh

Simaudoronya 1681 km.

Ipar és kereskedelem.

9. *A község állandó piaca hol van?* (helyben vagy mely községben, milyen távol).

Hova gravitál a község?

Vannak-e a községben vásárok, országos, heti vásárok, hányszor és milyen (kirakó, állatvásár, stb). Kié a vásártartás joga?

Mérték- és hordó-hitelesítő hivatal székhelye:

Piac hely 11 km

— " —

Országos vásár hetente. Joga a községé.

Szekszárd 36 km.

10. *A községbeli kereskedések száma és jellege.*

Hitel és pénzüintézetek száma és alaptőkéje (felsorolva).

Szövetkezetek száma és jellege (névszerint).

Iparosok szakma és foglalkozási ágak szerint.

Van-e a községben ipartestület?

4 szatócs

nincs

Székelyi növényzet.

3 szatócs, 3 cipész, 2 ács, 3 kőműves, 2 bordély

nincs

nincs

Székesfehérvár 80 km.

Szekszárd 36 km.

12. *Magánkezelésben álló közművek:*

Közvilágítás, jéggyár stb.

13. *Bányák száma és jellege.*

Állandó bányautzem nagysága, hajtóerő és munkáslétszám szerint.

14. *Háziipar és annak jellege.*

V. Községi vagyon és háztartás.

1. A község tulajdonát képező középületek és helyiségek száma.

Hivatalos célokra szolgáló épületek (jegyzői, orvosi, tanítói lakás: a házak, a lakások és azok lakrészeinek száma).

A körjegyzői, körorvosi lakás, a székhely község vagy a községek közös tulajdona-e (csak székhely községben töltendő ki)?

*Főjegyzői lak 4 szoba
Körorvosi " 4 "
2 jegyzői " 3 "
3 tanítói " 3-3 "
Irány " 4 "*

Körorvosi lakás Magyarországi község tulajdona

2. A község tulajdonát alkotó ingatlan vagyon

27 kat. hold szántó és rét, *56 hold rét*
- 710 legelő, *- 200* kat. hold erdő,

egyéb.....

Mennyit kezel házilag, haszonbérileg, kishaszonbérletben?

Ingatlanok kishaszonbérletben

Jegyzők és alkalmazottak földjavadalma (az állások szerint felsorolva). Mily kiterjedésű.

7 hat 770 □, st

Melyek a lakosság hasznára szolgáló ingatlanok (legelő, erdő, kavics, homokbánya stb.)

legelő, erdő

Községi közüzemek (a község tulajdonában) világító és vízművek stb.

Községi téglaágyár és mészfőrdő

3. Egyéb vagyon és értékek. Hasznos jogok. Községi takarékpénztár. Községi kocsmá stb.

Községi kocsmák, vadászati jog. —

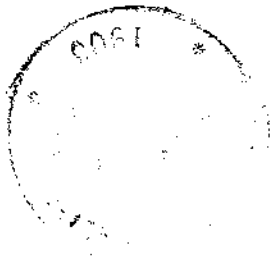
4. A községre kivetett egyenes adók összege:

Földadó *18.241* K *80* f. Házadó *3733* K
1/2 f. Ált. kereseti adó *2130* K *1/2* f. Társulati adó *1* K *1* f. Vagyon- és jöv. adó *4477* K *70* f.

5. Fel nem sorolt más községi és közjöveldelmek.

1/2

VI. Mily feladatok megoldása volna a legszükségesebb a községben?

A község pecsétjének lenyomata:

[Handwritten signature]
Községi (kör-) jegyző